

Sag C-235/19

Anmodning om præjudiciel afgørelse

Dato for indlevering:

18. marts 2019

Forelæggende ret:

Court of Appeal (Det Forenede Kongerige)

Afgørelse af:

5. marts 2019

Appellanter:

United Biscuits (Pensions Trustees) Limited

United Biscuits Pension Investments Limited

Indstævnt:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

TIRSDAG DEN FEMTE MARTS 2019

VED COURT OF APPEAL (appeldomstol)

EFTER APPEL AF EN AFGØRELSE FRA HIGH COURT OF JUSTICE (ret i første instans)

CHANCERY DIVISION (afdelingen for handelsretlige sager mv.)

REVENUE LIST

[udelades]

MELLEM

1. UNITED BISCUITS (PENSION TRUSTEES)
2. UNITED BISCUITS PENSION INVESTMENTS LIMITED

APPELLANTERNE/

SAGSØGERNE

- og -

COMMISSIONERS FOR HER MAJESTY'S REVENUE AND CUSTOMS

INDSTÆVNTE/

SAGSØGTE

[udelades]

DET FASTSLÅS, AT:

1. De spørgsmål, der er anført i vedlagte bilag, skal forelægges den Europæiske Unions Domstol i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
2. Denne sag udsættes fuldstændig, indtil Den Europæiske Unions Domstol har truffet afgørelse vedrørende de forelagte spørgsmål, eller indtil der træffes anden afgørelse.
3. [udelades]. [Instruktioner vedrørende oversendelse af forelæggelsen til Domstolen].
4. [udelades]. [**Org. s. 1**]

**BESLUTNING OM FORELÆGGELSE FOR DEN EUROPÆISKE
UNIONS DOMSTOL**

Indledning

1. Med denne præjudicielle forelæggelse fra Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (appeldomstol (England og Wales) (afdelingen for civile sager)) anmodes Domstolen om at afklare rækkevidden af den fritagelse, der er indeholdt i artikel 135, stk. 1, litra a), i Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem (EUT 2006, L 347, s. 1) (herefter »**momsdirektivet**«) [og tidligere i artikel 13, punkt B, litra a), i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT 1977, L 145, s. 1) (herefter »**sjette direktiv**«), samlet herefter »**momsdirektiverne**«], der pålægger medlemsstaterne at fritage »forsikringstransaktioner [...]«.
2. Forelæggelsen er foretaget i forbindelse med en sag anlagt af United Biscuits (Pension Trustees) Limited og UB Pension Investments Limited mod Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (herefter »**HMRC**«).

Parterne

3. United Biscuits (Pension Trustees) Limited er formueforvalter for United Biscuits Pensionsfond, der er en erhvervstilknyttet, ydelsesbaseret pensionsordning for ansatte ved United Biscuits Ltd (Det Forenede Kongerige) i lighed med den, der blev vurderet af Domstolen i *Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd m.fl.* (C-424/11, EU:C:2013:144)¹. [**Org. s. 2**]
4. UB Pension Investments Limited er tidligere formueforvalter for UB Pension Investment Fund, der er en kollektiv investeringsfond, hvori pensionsordningens aktiver blev investeret fra 1989 til 2006.
5. Disse to sagsøgere har lagt sag an på egne vegne og på vegne af deres retlige forgængere som formueforvaltere af pensionsmidlerne og investeringsfonden. Disse to sagsøgere og deres retlige forgængere benævnes »formueforvalterne«.
6. HMRC har ansvaret for momsopkrævning og -forvaltning i Det Forenede Kongerige.

Relevante faktiske omstændigheder og sagens problemstilling

7. Følgende er fastslåede faktiske omstændigheder:
 - a. Kravet blev fremsat den 18. marts 2014. Det blev gjort gældende af formueforvalterne med henblik på at opnå tilbagebetaling fra HMRC af beløb, som formueforvalterne har betalt i form af moms til en række investeringsvirksomheder som vederlag for ydelser ved forvaltning af pensionsmidler (herefter »**ydelse ved forvaltning af pensionsmidler**«). Den periode, som kravet vedrører, løber fra den 1. januar 1978 til den 30. september 2013.
 - b. De omtvistede ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, der er udført for formueforvalterne, består af forvaltning af investeringer på vegne af formueforvalterne. Det følger ikke af kontrakterne med formueforvalterne, at investeringsvirksomhederne skal yde nogen form for skadesløsholdelse, hvis en risiko bliver realiseret.
 - c. Disse investeringsvirksomheder omfatter både virksomheder, der havde tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed i henhold til den relevante UK Insurance Companies Act (lov om forsikringsvirksomhed), der var gældende på det pågældende tidspunkt (herefter »forsikringsgivere«), og

¹ – I *Wheels* traf Domstolen afgørelse om, at udbetaling af de omtvistede ydelser i den pågældende sag ikke var fritaget for moms i forbindelse med forvaltning af en »investeringsforening« i henhold til det sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 6), og momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra g, skønt der ikke blev fremsat argumenter vedrørende fritagelsen i henhold til artikel 135, stk. 1, litra a).

virksomheder, der ikke havde en sådan tilladelse (herefter »**ikke-forsikringsgivere**«), men dog en tilladelse fra de finansielle reguleringsmyndigheder til at levere de pågældende ydelser ved forvaltning af pensionsmidler. Kravet vedrører en vurdering af, hvorvidt ikke-forsikringsgavernes levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler var momspligtige, eller om disse ydelser var »forsikringstransaktioner«, der var fritaget i henhold til momsdirektiverne.

- d. Den relevante nationale lovgivning til implementering af fritagelsen for »forsikringstransaktioner«, der følger af det sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra a), og momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a), beskrives nedenfor i præmis 14 ff. [**Org. s. 3**]

I den periode, som kravet vedrører, har HMRC anvendt disse nationale bestemmelser på følgende måde (vedrørende ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, som er genstand for den foreliggende tvist):

- i. Ikke-forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler i forbindelse med ydelsesbaserede pensionsmidler var momspligtige efter den normale sats.
 - ii. Forsikringsgiveres² levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler i forbindelse med ydelsesbaserede pensionsmidler blev vurderet som fritaget for moms.
- e. Formueforvalterne har gjort gældende, at ydelser ved forvaltning af pensionsmidler burde være afgiftsfritagne ydelser i form af forsikringstransaktioner i henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a) [og tidligere det sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra a)]. I særdeleshed:
- i. at både forsikringsgiveres og ikke-forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler var ydelser, der udgjorde en forsikringsaktivitet i henhold til forsikringsdirektiverne (som beskrevet i præmis 16 til 19 nedenfor);
 - ii. subsidiært, at en forsikringsgivers ydelser ved forvaltning af pensionsmidler var en sådan forsikringsaktivitet i henhold til

² – Forud for den 1.1.2005 var den forskellige afgiftsmæssige behandling af ydelser ved forvaltning af pensionsfonde leveret af i) forsikringsgivere og af ii) ikke-forsikringsgivere i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lov, der begrænsede momsfrigtagelsen for forsikringsaktiviteter til leverandører, der havde tilladelse til at fungere som forsikringsgivere. Efter ændringen af lovgivningen i Det Forenede Kongerige med ikrafttræden den pågældende dato, hvor begrænsningen af momsfrigtagelsen for forsikringstransaktioner i henhold til leverandørens status blev fjernet, var forskelsbehandlingen ikke længere i overensstemmelse med Det Forenede Kongeriges lov. I praksis fortsatte HMRC dog i hele den periode, der er dækket af formueforvalternes krav, med at behandle leveringen af ydelser ved forvaltning af pensionsfonde som fritaget, når de blev ydet af forsikringsgivere.

forsikringsdirektiverne, hvorfor den burde have været fritaget for moms; under disse omstændigheder skulle ikke-forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler undergives den samme afgiftsmæssige behandling i henhold til princippet om afgiftsneutralitet.

- f. Formueforvalterne har overordnet gjort gældende, at ydelser ved forvaltning af pensionsmidler skulle have været fritaget for moms, men at Det Forenede Kongeriges lovgivning, som den blev anvendt og/eller fortolket af HMRC på alle relevante tidspunkter i sagen, ikke sikrede den fritagelse, der følger af momsdirektiverne, for ikke-forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler. **[Org. s. 4]**
 - g. HMRC har primært gjort gældende, at ikke-forsikringsgiveres ydelser ikke var at anse som forsikringstransaktioner i henhold til momsdirektiverne, og at de ikke skulle fritages i medfør af disse direktiver, hvorfor ydelserne ved forvaltning af pensionsmidler faktisk var momspligtige. HMRC har tillige anført, at deres praksis, hvorefter forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler blev fritaget, ikke var korrekt, og at sådanne ydelser skulle have været momspligtige (under omstændigheder, hvor ydelsen ikke involverede en investeringsforening).
8. Formueforvalterne ønsker at opnå tilbagebetaling direkte fra HMRC af de beløb, der er betalt i moms, som følge af omstændighederne, hvor formueforvalterne har gjort gældende, at:
 - a. de har betalt moms til leverandører i form af ikke-forsikringsgivere, der retteligt ikke skulle have været betalt;
 - b. de har en rettighed med direkte virkning vedrørende fritagelse og en deraf følgende ret til at modtage tilbagebetaling af den med urette indbetalte moms;
 - c. tilbagebetaling fra de leverandører, der er ikke-forsikringsgivere, i praksis ville være umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig, da formueforvalterne ikke har noget reelt krav mod disse leverandører i henhold til Det Forenede Kongeriges nationale ret; og at
 - d. de derfor er berettigede til at kræve den med urette indbetalte moms tilbagebetalt direkte fra HMRC.
 9. HMRC har bestridt, at formueforvalterne er berettigede til at kræve tilbagebetaling fra førstnævnte med begrundelser relateret til EU-lovgivning og national ret, der ikke er relevante for denne anmodning om præjudiciel afgørelse.
 10. High Court frifandt HMRC ved en dom af 30. november 2017 for de af formueforvalterne nedlagte påstande og fastslog (blandt andet), at ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, der er leveret af ikke-forsikringsgivere, ikke var

fritaget for moms i de relevante perioder: se præmis 35 til 100 i dommer Warrens dom, og at der ikke var behov i den sammenhæng for en præjudiciel forelæggelse for Domstolen, da High Court anså problemstillingen for en *acte clair*: se dommens præmis 101 til 104 og 245.

11. Formueforvalterne appellerede dommen fra High Court til Court of Appeal.
12. Efter en høring den 19. og 20. februar 2019 har Court of Appeal besluttet at udsætte sagen og anmode Domstolen om præjudiciel afgørelse af [org. s. 5] problemstillingen om, hvorvidt ikke-forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler var fritaget for moms i henhold til EU-retten.
13. Den nationale ret har endnu ikke angivet nogen faktiske omstændigheder til afgørelse af, hvorvidt henholdsvis forsikringsgiveres og ikke-forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler var de samme eller i tilstrækkelig grad lignede hinanden i henhold til princippet om afgiftsneutralitet, såfremt dette finder anvendelse: se præmis 93 til 99 i dommer Warrens dom.

Relevant lovgivning

a) EU-lovgivning

Moms

14. Sagen vedrører et tidsrum, der er omfattet af både det sjette direktiv og momsdirektivet, men indholdet af de relevante forskrifter i de to direktiver er det samme.
15. I henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a) [tidligere det sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra a)], skal medlemsstater fritage:

»a) forsikrings- og genforsikringstransaktioner, herunder ydelser udført af forsikringsmæglere og -formidlere i forbindelse med disse transaktioner«

Forsikring

16. Rådets første direktiv (73/239/EØF) af 24. juli 1973 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed, bortset fra livsforsikring (EFT 1973, L 228, s. 3), som ændret ved Rådets direktiv (84/641/EØF) af 10. december 1984 (EFT 1984, L 339, s. 21) (herefter det »første skadesforsikringsdirektiv«) indeholdt en klassifikation i form af forsikringsklasser for direkte forsikring eller skadesforsikring (artikel 1, stk. 3, bilag) og fritog visse »forskellige forsikringer« fra dets anvendelsesområde (artikel 2, stk. 1). Forvaltning af pensionsmidler var ikke klassificeret som en forsikringsklasse eller indeholdt i de fritagne »forskellige forsikringer«. I henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), i det første

skadesforsikringsdirektiv skulle en virksomhed, der havde tilladelse til at drive forsikringsvirksomhed, »[begrænse] deres formål til forsikringsvirksomhed og dermed direkte forbundne forretninger med udelukkelse af enhver anden erhvervsmæssig virksomhed«. [Org. s. 6]

17. Rådets første direktiv af 5. marts 1979 om samordning af de administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte livsforsikringsvirksomhed (79/267/EØF) (EFT 1979, L 63, s. 1) (herefter det »første livsforsikringsdirektiv«) regulerede langfristet forsikringsvirksomhed (dvs. virksomhed, som ikke faldt inden for anvendelsesområdet for det første skadesforsikringsdirektiv). Som en del af den »direkte forsikringsvirksomhed«, der var omfattet af det første skadesforsikringsdirektiv, blev »forvaltning af kollektive pensionsmidler« i artikel 1, stk. 2, beskrevet som »virksomhed«. Den var også indeholdt i klassifikationen »Inddeling efter klasse«, i bilagets punkt VII:

- a. Artikel 1 i det første livsforsikringsdirektiv fastslog:

»Dette direktiv vedrører adgang til selvstændig direkte forsikringsvirksomhed udøvet gennem foretagender, der er etableret i en medlemsstat, eller som ønsker at etablere sig i en medlemsstat, og udøvelse af de nedenfor anførte former for virksomhed.

1. Følgende former for forsikring, såfremt den er baseret på kontrakt:

a) livsforsikring, dvs. navnlig livsbetinget kapitalforsikring, ophørende eller livsvarig livsforsikring, livsforsikring med udbetaling i levende live, livsforsikring med tilbagebetaling af præmier, forsikring, der kommer til udbetaling ved ægteskab, forsikring, der kommer til udbetaling ved fødsel;

b) renteforsikring;

c) livsforsikringsforetagendernes accessoriske forsikringer, dvs. navnlig forsikring mod legemsbeskadigelse herunder erhvervsudygtighed, forsikring mod dødsfald som følge af ulykkestilfælde, forsikring mod invaliditet som følge af ulykkestilfælde eller sygdom, såfremt disse forskellige forsikringer tegnes i tilknytning til livsforsikring;

d) den forsikringsform, der praktiseres i Irland og Det forenede Kongerige under betegnelsen »permanent health insurance« (sygeforsikring, som indgås for en lang periode og er uopsigelig).

2. Følgende former for virksomhed, såfremt de er baseret på en kontrakt, og er undergivet tilsyn fra de administrative myndigheder, der er kompetente til at udøve tilsyn med privatforsikring, og er tilladt i det land, i hvilket virksomheden udøves:

[...]

- c) *virksomhed, der omfatter forvaltning af kollektive pensionsmidler, dvs. virksomhed, der for det pågældende foretagende består i at anbringe midlerne, og især de aktiver, der dækker reserveerne i de organer, som betaler [org. s. 7] ydelserne ved dødsfald, i levende live eller ved bortfald eller nedsættelse af erhvervsevnen*
- d) *virksomhed som omhandlet i litra c), når der hertil er knyttet en forsikringsgaranti med sigte på enten bevarelse af kapitalen eller sikring af en minimumsrente«.*
- b. I henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), skal virksomheder, der har tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed, »[begrænse] deres formål til sådan forsikringsvirksomhed, der er omhandlet i dette direktiv, og dermed direkte forbundne aktiviteter med udelukkelse af enhver anden erhvervsmæssig virksomhed«.
- c. I bilaget var »Forvaltning af kollektive pensionsmidler omhandlet i artikel 1, nr. 2, litra c) og d)« angivet under »Inddeling efter klasse«, under punkt VII.
18. Det første livsforsikringsdirektiv blev ophævet og erstattet med virkning fra den 19. december 2002 af direktiv 2002/83/EF af 5. november 2002 om livsforsikring (EFT 2002, L 345, s. 1) (herefter det »**konsoliderede livsforsikringsdirektiv**«). I dette direktiv blev forvaltning af pensionsmidler fortsat angivet som en »*direkte forsikringsvirksomhed*« [og angivet som »*virksomhed*« i artikel 2, nr. 2)]. Forvaltning af pensionsmidler blev tillige klassificeret under »*Forsikringsklasser*«: se punkt VII i bilag 1 til det konsoliderede livsforsikringsdirektiv.
19. Det konsoliderede livsforsikringsdirektiv blev ophævet og erstattet med virkning fra den 1. januar 2016 af direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT 2009, L 335, s. 1) (herefter »**Solvens II-direktivet**«). Her klassificeres forvaltning af pensionsmidler igen som en af de regulerede former for »*livsforsikringsvirksomhed*« [som »*virksomhed*«: se artikel 2, stk. 3, litra b), nr. iii)], og tillige under »*forsikringsklasser*«: se punkt VII i bilag II til Solvens II-direktivet.

b) *Det Forenede Kongeriges lovgivning*

Moms

20. Item 1 i Group 2 i Schedule 5 i Finance Act 1972, som ændret ved VAT (Insurance) Order 1977 med virkning fra den 1. januar 1978 indtil den 31. december 1981, fritog:

»Forsikrings- og genforsikringstransaktioner, som udføres af forsikringsgivere, der har tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed i henhold til section 2-9 i Insurance Companies Act 1974« [Org. s. 8]

21. Der var således to betingelser for fritagelsen: a) den første i relation til ydelsens karakter, nemlig forsikring/genforsikring; og b) den anden i relation til, om leverandøren havde tilladelse til at fungere som forsikringsgiver i henhold til Insurance Companies Act 1974.

22. Med virkning fra den 1. januar 1982 blev momsfrigtagelsens ordlyd ændret (ved VAT (Insurance) Order 1981) (momsbekendtgørelse for forsikringsvirksomhed), hvorefter den lød:

»1. Forsikrings- og genforsikringstransaktioner, som udføres af personer, der i henhold til section 2 i Insurance Companies Act 1982 har tilladelse til at udøve forsikringsvirksomhed«

23. Det ændrede Item 1 i Group 2 i Schedule 5 i Finance Act 1972 blev genindført i samme form som Item 1 i Group 2 i Schedule 6 i Value Added Tax Act 1983 (herefter »**VATA 1983**«) med virkning fra den 1. januar 1983.

24. Med virkning fra den 1. december 1990 blev VATA 1983 ændret ved Value Added Tax (Insurance) Order 1990, hvorefter den lød:

»Forsikrings- og genforsikringstransaktioner, som udføres af

(a) personer, der har tilladelse i henhold til section 2 i Insurance Companies Act 1982 til at udøve forsikringsvirksomhed; eller

(b) forsikringsgivere, der har forretningssted uden for Det Forenede Kongerige, mod risici og andet som beskrevet i Schedule 1 og 2 i Insurance Companies Act 1982.«

25. Item 1 i Group 2 i Schedule 6 i VATA 1983 blev genindført som Item 1 i Group 2 i Schedule 9 i Value Added Tax Act 1994 (herefter »**VATA 1994**«) med virkning fra den 1. september 1994.

26. Retsstillingen forblev sådan indtil den 18. marts 1997, hvor Item 1 blev ændret (i section 38 i Finance Act 1997) (finansloven for 1997), hvorefter bestemmelsen lød:

»Forsikrings- og genforsikringstransaktioner, som udføres af personer, der udøver disse gennem

a) enhver form for forsikringsvirksomhed, som personerne har tilladelse til at udøve i henhold til section 3 eller 4 i Insurance Companies Act 1982, eller

b) *enhver form for virksomhed, hvor personerne har opnået fritagelse i henhold til section 2 i denne lov fra kravet om opnåelse af tilladelse.*« [Org. s. 9]

27. Med virkning fra den 1. december 2001 blev Insurance Companies Act 1982 ophævet ved Financial Services and Markets Act 2000 (lov om tjenesteydelser og de finansielle markeder af 2000) (Consequential Amendments and Repeals) Order 2001 (herefter »**2001 Amendments Order**«) (ændringsbekendtgørelse) som en del af reformen af rammebestemmelserne ved Financial Services and Markets Act 2000. 2001 Amendments Order ændrede Item 1 og 2 i Group 2 i Schedule 9 i VATA 1994, hvorefter de lød:

»1 *Forsikrings- og genforsikringstransaktioner i forbindelse med forsikringsvirksomhed, som udføres af*

a) *personer, der i henhold til Part 4 i Financial Services and Markets Act 2000 har tilladelse til at indgå eller udføre forsikringsaftaler;*

b) *personer, der er fritaget i forbindelse med indgåelse eller udførelse af forsikringsaftaler som følge af en bekendtgørelse i henhold til section 38 i denne lov (og som derfor kan indgå eller udføre forsikringsaftaler uden at handle i strid med det generelle forbud);*

c) *personer, der udfører aktiviteter på forsikringsmarkedet;*

d) *personer [der ikke omfattes af litra a)], der ville have behov for tilladelse til at indgå eller udføre*

i) *forsikringskontrakter, hvorefter disse personers ydelser udelukkende eller hovedsageligt er ydelser af den type, der er relateret til ulykkestilfælde ved brug af køretøjer eller til nedbrud af køretøjer, eller*

ii) *kontrakter relateret til coassurancevirksomhed inden for Fællesskabet med de undtagelser, der følger af de udøvende personers status.*

2 *Ydelser ved en forsikringsgiver eller genforsikringsgiver, der har forretningssted uden for Det Forenede Kongerige, der har form af*

a) *forsikring mod enhver form for risici eller andet som beskrevet i bilaget til det første skadesforsikringsdirektiv eller i bilaget til det første livsforsikringsdirektiv, eller*

b) *genforsikring vedrørende enhver af disse risici eller andet.*«

28. Med 2001 Amendments Order blev der tillige indført følgende noter i Group 2 i Schedule 9 i VATA 1994:

»A1) Som omhandlet i Item 1

»Coassurancevirksomhed inden for Fællesskabet« skal forstås på samme måde som i Rådets direktiv af 30. maj 1978 om samordning af [org. s. 10] administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser vedrørende coassurancevirksomhed inden for Fællesskabet (nr. 78/473/EØF);

»forsikringsydelse« betyder virksomhed, der består i indgåelse og udførelse af forsikringsaftaler;

»aktiviteter på forsikringsmarkedet« har den betydning, der følger af section 316(3), i Financial Services and Markets Act 2000.

B1) Referencer

a) i Item 1 og 4 til forsikringsaftaler, og

b) i Item 1 og note (A1) vedrørende indgåelse og udførelse af forsikringsaftaler,

skal læses i overensstemmelse med section 22 i Financial Services and Markets Act 2000, ethvert relevant afsnit under denne section, og Schedule 2 i denne lov.

C1) I Item 2

(a) henviser »det første skadesforsikringsdirektiv« til Rådets direktiv af 24. juli 1973 om samordning af de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til udøvelse af direkte forsikringsvirksomhed bortset fra livsforsikring (nr. 73/239/EØF);

(b) henviser »det første livsforsikringsdirektiv« til Rådets direktiv af 5. marts 1979 om samordning af de administrativt og ved lov fastsatte bestemmelser om adgang til og udøvelse af direkte livsforsikringsvirksomhed (nr. 79/267/EØF).«

29. Med virkning fra den 1. januar 2005 blev Item 1 til 3 i Group 2 i Schedule 9 i VATA 1994 erstattet i VAT (Insurance) Order 2004 (momsbekendtgørelsen (for forsikring)) med følgende fritagelse:

»I Forsikringstransaktioner og genforsikringstransaktioner«

30. Note A1), B1), C1), i Group 2 blev tillige ophævet gennem samme bekendtgørelse.

Forsikring mv.

31. Gennem hele den periode, som kravet vedrører, og i den udstrækning, den finder anvendelse, har Det Forenede Kongeriges lovgivning vedrørende tilladelser til

forsikringsvirksomheder haft den virkning, at ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, herunder ydelsesbaserede pensionsmidler, var klassificerede som »forsikringsvirksomhed«, når aftalen blev indgået og udøvet af en forsikringsgiver, der tillige på anden måde drev en forsikringsvirksomhed. Dermed var en forsikringsgiver, der havde tilladelse til at udøve virksomheden i Det Forenede Kongerige, »undergivet tilsyn fra de [org. s. 11] administrative myndigheder, der er kompetente til at udøve tilsyn med privatforsikring« i henhold til artikel 1, stk. 2, i det første livsforsikringsdirektiv.

32. Ikke-forsikringsgivere fik ikke tilladelse til at agere som forsikringsgivere ved levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, herunder ydelsesbaserede pensionsmidler. Ikke-forsikringsgivere fik tilladelse til at levere disse ydelser i henhold til anden lovgivning.

Parternes argumentation

33. Domstolen vil naturligvis modtage detaljerede bemærkninger fra begge parter. Nedenfor gives som yderligere baggrund en kortfattet opsummering af de væsentligste argumenter, der er fremført for Court of Appeal.

En opsummering af formueforvalternes argumenter

34. Formueforvalternes argumenter kan opsummeres som følger:
- a. Forsikringsydelser er fritaget for moms i henhold til EU-lovgivning. Fritagelsen for »forsikringstransaktioner« har direkte effekt mellem skatteydere og HMRC.
 - b. Levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler skal klassificeres som forsikringsvirksomhed og/eller en forsikringsaktivitet i henhold til det første livsforsikringsdirektiv og den ordning, der er skabt gennem de EU-retlige forsikringsdirektiver. Sådanne ydelser udgør dermed forsikringsaktiviteter i henhold til EU-retten. Om ikke andet, så skal forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler faktisk behandles som eller anses for at være »forsikring« i henhold til EU-retten.
 - c. Når betydningen og rækkevidden af momsfrigtagelsen for »forsikringstransaktioner« vurderes, er der behov for at give dette begreb en selvstændig betydning, der finder anvendelse i alle medlemsstater. Som Domstolen vedvarende har konstateret (se CPP (C-349/96, EU.C.1999:93), præmis 18, og Skandia (C-240/99 EU:C:2001:140), præmis 30), er udgangspunktet for enhver analyse af, hvad der udgør forsikring, ordningen i henhold til forsikringsdirektiverne, herunder det første livsforsikringsdirektiv (med ændringer). Derfor bør man anvende det samme selvstændige begreb for »forsikring«, som finder anvendelse i forsikringsdirektiverne, [org. s. 12] dvs. et, hvorefter ydelser ved forvaltning

- af pensionsmidler behandles som en form for forsikringsaktivitet eller klassificeres som en forsikringsklasse.
- d. Så snart ydelsen er anset for at være en form for forsikringstransaktion, er den fritaget uafhængigt af leverandørens status. Levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler til formueforvalterne skulle derfor obligatorisk have været fritaget for moms i Det Forenede Kongerige.
 - e. Subsidiært ville det forhold, at forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler behandles som eller anses for at være »forsikring« i henhold til EU-retten, føre til det samme resultat som følge af princippet om afgiftsneutralitet. Såfremt sådanne ydelser ved forsikringsgivere er fritaget for moms, bør ikke-forsikringsgiveres levering af de samme eller i tilstrækkelig grad lignende ydelser ved forvaltning af pensionsmidler også være fritaget ³.

En opsummering af HMRC's argumenter

35. HMRC's argumenter kan opsummeres som følger:
 - a. Ikke-forsikringsgiveres ydelser ved forvaltning af pensionsmidler udgjorde ikke »forsikringstransaktioner« i henhold til fritagelsen i det sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra a), og momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a).
 - b. Udtrykket er et uafhængigt begreb i EU-retten og skal, som alle fritagelser, fortolkes indskrænkende ⁴. De omtvistede transaktioner har ikke de særlige karakteristika, der kendetegner forsikringstransaktioner. I en række sager, der blev indledt med CPP, har Domstolen vedvarende forklaret, at i relation til formålet med momsfritagelsen: *»er en forsikringstransaktion efter almindelig opfattelse kendetegnet ved, at forsikringsgiveren påtager sig mod betaling af en præmie og i tilfælde af forsikringsbegivenhedens indtræden til den forsikrede at betale den ydelse, der er blevet aftalt ved kontraktens indgåelse«* ⁵. [Org. s. 13]

³ – Formueforvalterne erkender, at afgiftsneutralitet er irrelevant, såfremt forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler faktisk ikke var fritaget, og at formueforvalterne ikke kan støtte ret på det, der ud fra denne hypotese ville være HMRC's tidligere uretmæssige fritagelse af forsikringsgiveres levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler.

⁴ – CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, præmis 15, Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, præmis 32.

⁵ – CPP, C-349/96, EU:C:1999:93, præmis 17; Skandia, C-240/99 EU:C:2001:140, præmis 37; Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, præmis 39; Kommissionen mod Grækenland, C-13/06, EU:C:2006:765, præmis 10; Swiss Re Germany Holding, sag C-242/08, EU:C:2009:64, præmis 34; BGZ Leasing, C-224/11, EU:C:2013:15, præmis 58; Mapfre, C-584/13, EU:C:2015:488, præmis 28; Aspiro, C-40/15, EU:C:2016:172, præmis 22.

- c. I mindst to af disse sager har Domstolen fastslået, at i tilfælde hvor en part varetager en forsikringsgivers samtlige funktioner med undtagelse af overtagelse af risikoen i henhold til en skadesforsikringsaftale, var de pågældende transaktioner ikke forsikringstransaktioner i henhold til momsfritagelsen ⁶.
- d. Transaktionerne i denne sag har ikke disse særlige karakteristika: Parterne er enige om, at leverandørerne af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler ikke påtager sig nogen skadeserstatningsforpligtelse og ikke er i et kontraktforhold med nogen personer, der er dækket af en forsikring, dvs. en forsikringstager. De omtvistede transaktioner er derfor ikke omfattede af fritagelsens anvendelsesområde.
- e. Den praksis, formueforvalterne gør gældende, ændrer ikke ved denne analyse. Domstolens reference til det første skadesforsikringsdirektiv (med ændringer) i CPP fandt sted i forbindelse med en vurdering af, om »forsikring« kunne omfatte levering af ydelser som følge af ulykkestilfælde/tab i form af vedvarende ydelser frem for betaling af et pengebeløb. Det første livsforsikringsdirektiv omfatter også »virksomhed« uafhængigt af, om den involverer »forsikringstransaktioner« (i henhold til momsfritagelsen), hvorved en forsikringsgiver, der har fået tilladelse, har mulighed for at udøve den form for aktivitet som en del af sin forsikringsvirksomhed. I Skandia afviste Domstolen argumentet om, at en »forsikringstransaktion« kan anses for omfattet af de regulerede aktiviteter, når førstnævnte ikke har de »særlige karakteristika«, der er angivet i CPP.
- f. Der er hverken med hensyn til referencer eller på anden måde eksempler på sager, hvor Domstolen har afvejet fra den »særlige« betydning af en forsikringstransaktion, som angivet i CPP.
- g. Rækkevidden af fritagelsen for forsikringsydelser følger udelukkende og udtømmende af direktiverne. Den kan ikke udstrækkes gennem en reference til princippet om afgiftsneutralitet: *Aspiro*, præmis 31. Der er heller ingen, der til egen fordel kan påberåbe sig en ulovlighed, der er begået til fordel for andre: *Rank Gruppe*, C-259/10 [org. s. 14] og C-260/10, EU:C:2011:719, præmis 62 (og som anerkendt af formueforvalterne).

Begrundelse for anmodning om præjudiciel afgørelse

36. Det er Court of Appeals vurdering, at fortolkningen og anvendelsen af momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a), og dens relation til det første livsforsikringsdirektiv (med senere ændringer) ikke er en *acte clair* i forbindelse med omstændighederne i denne sag.

⁶ – Skandia, C-240/99, EU:C:2001:140; *Aspiro*, C-40/15 ECLI:EU:C:2016:172.

37. Af denne grund har Court of Appeal vurderet, at der er behov for præjudiciel afgørelse fra Domstolen vedrørende nedenstående spørgsmål, inden Court of Appeal kan træffe afgørelse i appelsagen.

Det præjudicielle spørgsmål

38. Er levering af ydelser ved forvaltning af pensionsmidler, som de ydelser, der er formidlet til formueforvalterne af a) forsikringsgivere og/eller b) ikke-forsikringsgivere, »forsikringstransaktioner« i henhold til momsdirektivets artikel 135, stk. 1, litra a) [tidligere sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra a)]?

[udelades]

ARBEJDSDOKUMENT